

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді
Конституційного Суду України на конкурсних засадах
(реєстр. № 7662 від 12 серпня 2022 року)

За дорученням Голови Верховної Ради України від 12 серпня 2022 року Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 5 вересня 2022 року (протокол № 98) проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах (реєстр. № 7662 від 12 серпня 2022 року) (далі - Законопроект), поданий народним депутатом України Масловим Д.В. та іншими народними депутатами України та встановив таке.

Законопроект включений до пункту 88 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2022 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 15 лютого 2022 року № 2036-ІХ.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту його розроблено з метою удосконалення відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах.

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про Конституційний Суд України», Регламенту Верховної Ради України щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України та окремі зміни до законів України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про запобігання корупції».

Пропонується залучити до проведення конкурсного відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України новий спеціальний орган – Дорадчу групу експертів (далі – Дорадча група), яка буде сприяти суб'єктам, які призначають суддів Конституційного Суду, у оцінці моральних якостей і рівня компетентності в сфері права кандидатів на посаду судді Конституційного Суду.

Дорадчу групу пропонується утворити у складі шести осіб, за пропозиціями Президента України, Верховної Ради України, з'їзду суддів України, Європейської комісії «За демократію через право», а також

міжнародних та іноземних організацій, які відповідно до міжнародних або міждержавних угод протягом останніх п'яти років надають Україні міжнародну технічну допомогу у сфері конституційної реформи та/або верховенства права, та/або захисту прав людини, та/або запобігання і протидії корупції. Встановлюються правила та процедури визначення осіб до складу Дорадчої групи кожним суб'єктом її формування, загальні положення про статус та діяльність Дорадчої групи.

Також пропонується доповнити чинний Закон України «Про Конституційний Суд України» новою главою, присвячену конкурсному відбору на посаду судді Конституційного Суду, а також змінити діючий порядок проведення конкурсу.

Реалізація Законопроекту дозволить забезпечити прозорий, конкурентний відбір кандидатів на посади суддів Конституційного Суду України для їх призначення Президентом, Верховною Радою та з'їздом суддів України.

Розглядаючи даний Законопроект, Комітет з питань правової політики виходить з такого.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), в Україні визнається і діє принцип верховенства права, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частини перша-друга статті 8).

Відбір кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України здійснюється на конкурсних засадах у визначеному законом порядку (частина третя статті 148 Конституції України).

Прийняття законів належить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Правовідносини, аналогічні тим, які пропонується врегулювати Законопроектом регулюються Терміновим висновком Європейської комісії за демократію через право (Венеційська комісія) щодо реформування Конституційного суду від 11 грудня 2020 року та Висновком Європейської комісії за демократію через право (Венеційська комісія) щодо проекту Закону про Конституційний Суд від 9-10 грудня 2016 року.

Як зазначено у пункті 71 Термінового висновку Венеційської комісії від 11 грудня 2020 року: «У забезпеченні високої якості рішень Конституційного Суду ключове значення має процедура призначення суддів. Конституційними змінами 2016 року було запроваджено принцип конкурсного відбору суддів, схвалений Венеційською комісією».

У пункті 77 цього ж Термінового висновку зазначено таке: «Для того, щоб лише особи, наділені належними якостями, ставали суддями Конституційного Суду, можна створити орган з відбору, який би мав міжнародну складову».

У пунктах 12-18 Висновку Венеційської Комісії щодо проекту Закону про Конституційний Суд від 9-10 грудня 2016 року вітається створення процедури конкурсного відбору та створення спеціального наглядового органу з цією

метою, адже таке відповідає найкращим європейським практикам у сфері судочинства. Також наголошується, що важливо, щоб уникнути призначення кандидатів, які не пройшли відбірковий конкурс, слід чітко вказати, що призначати/обрати можуть лише кандидати зі списку, складеного відбірковими комісіями.

Міністерство закордонних справ підтримує Законопроект за умови його доопрацювання.

Згідно з висновком Комітету з питань інтеграції України до Європейського Союзу Законопроект не суперечить міжнародно-правовим зобов'язанням у сфері європейської інтеграції.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України за результатами опрацювання Законопроекту висловило низку зауважень та пропозицій до нього.

Зокрема, Управління звертає увагу на те, що у зв'язку з виключенням із Закону України «Про Конституційний Суд України» низки статей, слід внести зміни до його тексту.

На думку членів Комітету окремі зауваження Управління можуть бути враховані під час підготовки Законопроекту № 7662 до другого читання. Проте для реалізації цього слід застосувати частину першу статті 116 Регламенту Верховної Ради України щодо врахування виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні.

Обговоривши Законопроект, відповідно до статей 93, 111, 116 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах (реєстр. № 7662 від 12 серпня 2022 року), поданий народним депутатом України Масловим Д.В. та іншими народними депутатами України, і за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу.

2. Звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити на пленарному засіданні під час розгляду проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах (реєстр. № 7662 від 12 серпня 2022 року) відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті цього законопроекту, інших структурних частин цього Законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні та відповідають предмету правового регулювання цього Законопроекту.

2. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити голову Комітету МАСЛОВА Дениса Вячеславовича.

Голова Комітету

Д.В. МАСЛОВ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Маслов Денис Вячеславович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000005D1531009E638F00
Дійсний до: 29.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-26/03-2022/148137 від 05.09.2022

998728